

NOGIRONLIGI BO'LGAN SHAXSLARGA IJTIMOY QO'LLAB-QUVVATLASH TIZIMINING AHAMIYATI

Qudratov Shohrux Shavkat o'g'li

Guliston davlat universiteti

Ijtimoiy fanlar kafedrası o'qituvchisi

e-mail: Shohruxqudratov9929@gmail.com

<https://doi.org/10.5281/zenodo.17264018>

Annotatsiya: Ushbu tezisda nogironligi bo'lgan shaxslar uchun ijtimoiy qo'llab-quvvatlash tizimining mazmun-mohiyati, ahamiyati hamda uning jamiyat rivojlanishidagi o'rni tahlil qilinadi. Shuningdek, ushbu tizimni takomillashtirishning ijtimoiy, huquqiy va amaliy jihatlari yoritiladi.

Kalit so'zlar: nogironligi bo'lgan shaxslar, ijtimoiy qo'llab-quvvatlash, integratsiya, inklyuziv jamiyat, ijtimoiy xizmatlar, rehabilitatsiya, bandlik.

Kirish. Bugungi globallashuv davrida inson huquqlari va imkoniyatlarining tengligini ta'minlash masalasi dolzarb ahamiyat kasb etmoqda. Nogironligi bo'lgan shaxslar jamiyatning ajralmas qismi hisoblanib, ularning ijtimoiy hayotda faol ishtiroki nafaqat shaxsiy rivojlanish, balki demokratik qadriyatlarining mustahkamlanishiga ham xizmat qiladi. Shu nuqtai nazardan, ijtimoiy qo'llab-quvvatlash tizimini shakllantirish va samarali yo'lga qo'yish davlat va jamiyat oldida turgan eng muhim vazifalardan biridir.

Nogironligi bo'lgan shaxslarga ijtimoiy qo'llab-quvvatlash tizimi quyidagi yo'nalishlarni o'z ichiga oladi:

Huquqiy qo'llab-quvvatlash – nogironligi bo'lgan shaxslarning huquq va manfaatlarini himoya qilish, diskriminatsiyaning oldini olish, konstitutsiyaviy kafolatlarni amaliyotda ta'minlash.

Ijtimoiy xizmatlar – rehabilitatsiya, psixologik yordam, ta'lim va sog'liqni saqlash sohasidagi qo'shimcha imkoniyatlarni yaratish.

Moddiy yordam – davlat va nodavlat tashkilotlari tomonidan ajratiladigan nafaqalar, subsidiya va grantlar orqali hayotiy sharoitlarini yaxshilash.

Bandlik va mehnatga integratsiya – nogironligi bo'lgan shaxslarning kasbiy tayyorgarligi, masofaviy ish imkoniyatlari, inklyuziv mehnat bozorini shakllantirish.

Madaniy va ijtimoiy integratsiya – sport, madaniyat, jamoatchilik tadbirlarida faol ishtirokini rag'batlantirish, volontyorlik faoliyati va fuqarolik jamiyati institutlari bilan hamkorlikni kengaytirish.

Ijtimoiy qo'llab-quvvatlash tizimi samaradorligining oshishi nogironligi bo'lgan shaxslarning:

- jamiyatdagi ijtimoiy maqomini mustahkamlash;
- turmush darajasini yaxshilash;
- shaxsiy salohiyatini to'laqonli ro'yobga chiqarish;
- inklyuziv jamiyat qurilishida faol ishtirokini ta'minlashga xizmat qiladi.

Shuningdek, tizimning muvaffaqiyatli ishlashi davlat siyosati, fuqarolik jamiyati institutlari va xalqaro tashkilotlar hamkorligida olib borilayotgan kompleks chora-tadbirlar bilan chambarchas bog'liqdir.

Xulosa

Xulosa o'rnida aytish mumkinki, nogironligi bo'lgan shaxslarni ijtimoiy qo'llab-quvvatlash tizimi – ularning huquq va manfaatlarini ta'minlash, teng imkoniyatlar yaratish hamda jamiyat hayotiga faol integratsiya qilishning eng muhim kafolatidir. Mazkur tizimni yanada takomillashtirish orqali biz inklyuziv, adolatli va farovon jamiyat qurishga erishamiz.

Adabiyotlar, References, Литературы:

1. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. – Toshkent: Adolat, 2023.
2. “Nogironligi bo'lgan shaxslarning huquqlari to'g'risida”gi O'zbekiston Respublikasi Qonuni. – Toshkent, 2021.
3. Latipova N.M. Ijtimoiy ish nazariyasi va amaliyoti. – Toshkent: Universitet nashriyoti, 2020.
4. Zokirov F.M. Nogironligi bo'lgan shaxslarni qo'llab-quvvatlashda ijtimoiy ish texnologiyalari. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2022.
5. United Nations. Convention on the Rights of Persons with Disabilities. – New York, 2006.